

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות, תשפ"ב 2022

שם הקורס: מבוא לפונולוגיה

מס' הקורס: 132.1.0321

שם המרצה: דורית בן שלום

סמסטר: ב'

כתובת דוא"ל: doritb@bgu.ac.il

סוג הקורס: שיעור חובה לתלמידי ב"א במחלקה לספרויות זרות ובלשנות

יום המפגשים: יום ד'

שעה: 12:00-14:00

שעת קבלה: שלישי 12:00-13:00 (בתיאום מראש)

יעדי ההוראה: הקורס יציג עקרונות בסיסיים של הפקת צלילים לשוניים (פונטיקה ארטיקולטורית), תכונות אקוסטיות של צלילים לשוניים (פונטיקה אקוסטית) ותכונות של מערכת השמיעה שמשפיעות על תפיסת צליל. נבחן את האופן שבו תהליכי תפיסה והפקה משפיעים על הטיפולוגיה של מערכות פונולוגיות בשפות העולם. הקורס יספק גם רקע לעיסוק בתיאוריה פונולוגית; נכיר רעיונות בסיסיים כמו פונמה, אלופון, זוג מינימלי, מחלקות טבעיות, ותכונות מבחינות. לבסוף, נלמד להשתמש בכתב הפונטי הבינלאומי (IPA) ולספק תעתיקים פונטיים תוך שימוש ב-PRAAT, תוכנה שפותחה עבור ניתוח לשוני אקוסטי.

דרישות הקורס:

- נוכחות: הציון הסופי יכול לעלות ב-עד 5 נקודות לסטודנטים/ות נוכחות
- אין קריאת חובה
- סטודנטים שלא יגישו למעלה משתי מטלות, לא זכאים לגשת לבחינה
- סטודנטים שלא יעברו את הבחינה, ייכשלו בקורס ללא קשר לציון המטלות

הרכב הציון:

- מטלות כיתה (להגשה בסוף השיעור, 2) 20%
- מטלות בית (4-5) 30%
- מבחן 50%

פרשיות לימודים:

שבוע	תאריך	נושא המפגש	נושא הסדנא הפונטית
1	8/3	מבוא: פונטיקה ארטיקולטורית, פונטיקה אקוסטית, מערכת השמע, תפיסה, פונולוגיה	

2	15/3	מסלול הקול	
3	22/3	הגיית עיצורים: מקום חיתוך, אופן חיתוך וקוליות	
4	29/3	הגיית עיצורים - המשך	הגשת מטלת בית 1
5	19/4	התכונות הפיזיות של הגאים: מבוא לפונטיקה אקוסטית	היכרות עם Praat - תוכנה לניתוח אקוסטי
6	3/5	פונטיקה אקוסטית של עיצורים	מידת VOT (Voice Onset Timing) - מטלת כיתה ראשונה
7	10/5	פונטיקה אקוסטית של הגאים סונורנטיים	זיהוי תנועות על פי פורמנטים
8	17/5	Fundamental frequency and pitch perception	Finding F0
9	24/5	פונטיקה - סיכום	שימוש בscripta - מטלת כיתה שנייה
10	31/5	פונולוגיה: מערכת דקדוקית שביסודה הגאים	
11	7/6	עדויות אמפיריות לקיומן של קטגוריות פונולוגיות מופשטות	
12	14/6	ההברה	
13	21/6	עקרונות אוניברסליים של מבני הברה	

Teaching goals: The course introduces basic principles of articulatory phonetics (how we produce linguistic sounds), acoustic phonetics (the physical properties of linguistic sounds) and properties of the auditory system that interfere with linguistic sounds perception. We will examine the relationship between properties of linguistic perception and production and the typology of the world's languages. The course will also provide initial tools for phonological analysis; we will get to know ideas such as the phoneme, allophone, minimal pair, natural classes and distinctive features. Finally, we will learn how to use the International Phonetic Alphabet (IPA) and provide phonetic transcriptions using PRAAT, a program developed for the use of linguists.

Phonetics workshop	Topic	Date	Week
	Intro: Articulatory phonetics, acoustic phonetics, the auditory system, perception and phonology	8/3	1
	The vocal tract	15/3	2
	Producing consonants: place, manner and voicing	22/3	3
Submitting home assignment 1	Producing consonants continued	29/3	4
Introducing PRAAT	The physical properties of sound: intro to	19/4	5

	acoustic phonetics		
Measuring VOT - 1st class assignment	Acoustic phonetics of consonants	3/5	6
Recognizing vowels by formants	Acoustic phonetics of sonorous speech sounds	10/5	7
Finding F0	Fundamental frequency and pitch perception	17/5	8
Applying a praat script - 2nd class assignment	Phonetics - summary	24/5	9
	Phonology	31/5	10
	Categorical perception	7/6	11
	The syllable	14/6	12
	Universal principles of syllable structure	21/6	13

Course requirements:

- Attendance: 5 points may be added to the final grade for students who participate
- No mandatory reading
- Students who won't submit two assignments or more are not eligible to take the exam
- Students who fail the exam also fail the course, regardless of their assignment grades

Grade composition:

- Class assignments 20%
- Homework 30%
- Exam 50%

Mandatory

תוכנת חובה איתה נעבוד לאורך הקורס:
software

Boersma, Paul & Weenink, David (2019). Praat: doing phonetics by computer [Computer program]. Version 6.0.52, retrieved 2 May 2019 from <http://www.praat.org>

ביבליוגרפיה (רשות):

Johnson, K. (2011). Acoustic and auditory phonetics. John Wiley & Sons.

Course book: A Course In Phonetics, 6th ed., 2010. By: Peter Ladefoged & Keith Johnson.

[IPA keyboard](#)